

แนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๓

วิทยานิพนธ์

ของ

เดชา จันบุญมี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอุธรรมฯ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาริหารการศึกษา

ธันวาคม 2547

ISBN 974-429-224-5

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอุธรรมฯ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา
	สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3
โดย	นายเดชา จันบุญมี
สาขา	การบริหารการศึกษา
คณะกรรมการควบคุม	ดร.ชิดชัย สนั่นเสียง ผู้ช่วยศาสตราจารย์กานุจนา รุ่งราตรี
	ประธานกรรมการ กรรมการ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ดร. ชิดชัย สนั่นเสียง ..... ประธานกรรมการ
(ดร.ชิดชัย สนั่นเสียง)

ดร. นภัสสร พลับดี ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กานุจนา รุ่งราตรี)

ดร. กีรติ ศรีวิเชียร ..... กรรมการที่มีตั้งแต่เพิ่มเติม
(ดร.กีรติ ศรีวิเชียร)

ดร. ไวยยันต์ ถาวรพาณิช ..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร.ไวยยันต์ ถาวรพาณิช)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอุธรรมฯ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ดร. นรุพาทิส พลอยสุวรรณ ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.นรุพาทิส พลอยสุวรรณ)
ธันวาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เพื่อขอรับความอนุเคราะห์จาก ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง ประธานกรรมการคุณวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัญญา รุ่งราตรี กรรมการคุณคุณ ดร.กีรติ ศรีวิเชียร และ ดร.ไชยขันด์ ถาวรวรรณ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้กำปรึกษา แนะนำด้วยคุณภาพดังเดต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียนรับสมบูรณ์ ผู้วิจัยต้องขอทราบขอบเขตคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคกลาง ๓ ด้วยรัชชื่อแนบท้ายทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม ให้ข้อมูล และข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ด่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนร่วมนื้อหานี้เหลือเป็นอย่างดีตลอดมา

เดชา ขั้นบุญมี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
ความสำคัญของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	12
ระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษา.....	18
ระบบการประกันคุณภาพการอาชีวศึกษา.....	19
ความเป็นมาของการประเมินผล.....	25
การประเมินผลภายใน.....	30
ระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	31
ระบบการประเมินคุณภาพภายในอาชีวศึกษา.....	40
การสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายใน สถานศึกษา.....	46
สถานบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
บทสรุป.....	59
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	63
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	65

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ) การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารสถานศึกษา....	68
ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาระบบ การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ....	71
ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาระบบ การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา.....	78
ตอนที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบ การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันอาชีวศึกษา ภาคกลาง 3	84
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	87
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	87
วิธีดำเนินการวิจัย.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	88
อภิปรายผล.....	90
ข้อเสนอแนะ.....	92
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	93
บรรณานุกรม.....	94
ภาคผนวก.....	100
ภาคผนวก ก ประกาศกรมอาชีวศึกษา เรื่อง การจัดตั้งสถาบันกรมอาชีวศึกษา.....	101

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ)	
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย และหนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ.....	107
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม และหนังสือเชิญ เป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาระบบ การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	112
ภาคผนวก ง รายชื่อสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3.....	117
ภาคผนวก จ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	122
ประวัติย่อผู้วิจัย	138
บทกั้ดข้อ.....	139

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตารางสังเคราะห์ระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา	
ของหน่วยงานและนักวิชาการต่างๆ.....	47
2 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้เชี่ยวชาญ จำแนกตามสถานภาพ.....	69
3 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ.....	70
4 ค่ามัธยฐาน (Md) และค่าพิสัยกว้างไทร์ (IQR) ของคะแนนความเหมาะสม	
ของแนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา	
ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ.....	72
5 ค่ามัธยฐาน (Md) และค่าพิสัยกว้างไทร์ (IQR) ของคะแนนความเหมาะสม	
ของแนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา	
ขั้นการเตรียมความพร้อม.....	73
6 ค่ามัธยฐาน (Md) และค่าพิสัยกว้างไทร์ (IQR) ของคะแนนความเหมาะสม	
ของแนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา	
ขั้นการวางแผนการประเมินตนเอง.....	74
7 ค่ามัธยฐาน (Md) และค่าพิสัยกว้างไทร์ (IQR) ของคะแนนความเหมาะสม	
ของแนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา	
ขั้นการประเมินตนเอง.....	75
8 ค่ามัธยฐาน (Md) และค่าพิสัยกว้างไทร์ (IQR) ของคะแนนความเหมาะสม	
ของแนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา	
ขั้นการทำรายงานและการเผยแพร่.....	76
9 ค่ามัธยฐาน (Md) และค่าพิสัยกว้างไทร์ (IQR) ของคะแนนความเหมาะสม	
ของแนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา	
ขั้นการนำผลการประเมินไปใช้.....	77
10 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคะแนนความเป็นไปได้	
ของแนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา	
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา.....	79

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคะแนนความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นการเตรียมความพร้อม.....	80
12 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคะแนนความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นการวางแผนการประเมินตนเอง.....	81
13 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคะแนนความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นการประเมินตนเอง.....	82
14 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคะแนนความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นการทำรายงานและการเผยแพร่.....	83
15 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคะแนนความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นการนำผลการประเมินไปใช้.....	84

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
2 ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานอาชีพ (OS) มาตรฐานวิชาชีพ (VS) และมาตรฐานการอาชีวศึกษา (IS).....	22
3 ความสัมพันธ์ระหว่าง OS , VS ,IS ,VQ และ GVQ.....	23
4 การเทียบโฉนประสนการณ์อาชีพสู่การศึกษาอาชีพ.....	24
5 ระบบการประเมินตนเองของสำนักงานการประเมินศึกษาแห่งชาติ.....	36
6 กิจกรรมการตรวจสอบประเมินผลภายในที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน.....	43
7 แผนภูมิโครงสร้างสถาบันการอาชีวศึกษา.....	52
8 แผนภูมิโครงสร้างดำเนินผู้บริหารในสถานศึกษา/วิทยาเขตตามแนวทางปฏิบัติ การอาชีวศึกษา.....	53